

Teresa Żółkowska

Katedra Pedagogiki Specjalnej

Uniwersytet Szczeciński

Ocena pracy doktorskiej

pt. *Spółeczność internetowa kobiet z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA) jako samopomocowa grupa wsparcia psychospołecznego* przygotowanej przez mgr Karolinę Gniazdowską pod kierunkiem promotorki dr hab. Doroty Podgórskiej -Jachnik, prof. UKW i prof. UŁ oraz promotora pomocniczego dr Macieja Jabłońskiego na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Uwagi ogólne

Przedstawiona do recenzji praca doktorska mgr Karoliny Gniazdowskiej porusza istotne zagadnienie z perspektywy zarówno teoretycznej, jak i praktycznej pedagogiki specjalnej – wsparcia psychospołecznego osób z niepełnosprawnościami. Autorka dokonała analizy forum internetowego *Kobiety SMA*, koncentrując się na jego roli jako grupy wsparcia dla kobiet zmagających się z rdzeniowym zanikiem mięśni. Przeprowadzenie empirycznej analizy, opartej na jakościowych metodach badawczych, umożliwiło Doktorantce poznanie, opisanie i zrozumienie znaczeń, jakie kobiety z SMA nadają swojej codzienności oraz wyzwaniom, z jakimi się mierzą. Badanie ukazuje również, w jaki sposób internetowa społeczność nie tylko umożliwia wymianę informacji, ale także stanowi przestrzeń wsparcia emocjonalnego i praktycznego. Szczególna rola została zwrócona na rolę Internetu w tworzeniu relacji i wzajemnej pomocy w grupach samopomocowych.

Dodatkową wartością recenzowanej pracy jest to, że stanowi ona odpowiedź na potrzebę pogłębionych badań nad rolą Internetu jako narzędzia wspomagającego osoby przewlekle chore.

Recenzowana rozprawa tworzy logiczną i wewnętrznie spójną całość. Praca liczy 308 stron, łącznie z bibliografią. Całość została podzielona na sześć rozdziałów, z czego każdy zawiera kilka podrozdziałów, które szczegółowo omawiają wybrane zagadnienia badawcze. Poszczególne rozdziały noszą tytuły: 1) *Rdzeniowy zanik mięśni – aspekty medyczne i psychospołeczne*; 2) *Wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej jako źródło siły do radzenia sobie z wynikającymi z niej ograniczeniami*; 3) *Internet a wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej*; 4) *Założenia metodologiczne badań własnych*; 5) *Forum internetowe „Kobiety SMA” w świetle przeprowadzonych badań – rozdział empiryczny*. Pracę zamyka rozdział pt. *Podsumowanie i wnioski*, w którym Autorka w syntetyczny sposób ustosunkowuje się do problematyki badań, prezentując główne wnioski, wynikające z przeprowadzonej analizy. Całość kończy *Bibliografia*, zawierająca wszystkie cytowane źródła.

Dokonując ogólnej oceny pracy pragnę podkreślić, że sposób usystematyzowania problematyki jest prawidłowy. Zagadnienia prezentowane w rozdziałach a następnie dogłębnie analizowane w podrozdziałach pozwalają na dostrzeżenie różnych wymiarów analizowanych zagadnień. Umiejętne łączenie teoretycznych ujęć, doniesień z badań, założeń metodologicznych i analizy materiału empirycznego stanowi duży walor recenzowanej pracy.

Uwagi szczegółowe

W dalszej części recenzji odniosę się do poszczególnych fragmentów dysertacji - rozdziałów, w kolejności w jakiej zostały zamieszczone. Oceniając skupię się na wskazaniu znaczących (w mojej ocenie) zagadnień.

Część teoretyczną rozprawy stanowią trzy rozdziały: 1) *Rdzeniowy zanik mięśni – aspekty medyczne i psychospołeczne*; 2) *Wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej jako źródło siły do radzenia sobie z wynikającymi z niej ograniczeniami*; 3) *Internet a wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej*.

Pierwszy rozdział pracy doktorskiej mgr Karoliny Gniazdowskiej, zatytułowany *Rdzeniowy zanik mięśni – aspekty medyczne i psychospołeczne*, stanowi doskonałe wprowadzenie do problematyki rdzeniowego zaniku mięśni (SMA). Autorka umiejętnie łączy medyczne i psychospołeczne aspekty choroby, co pozwala na pełniejsze zrozumienie wyzwań, z jakimi borykają się osoby dotknięte SMA. W podrozdziałach szczegółowo omawia genetyczne i neurodegeneracyjne podłoże choroby, zwracając uwagę na zmienność objawów w zależności od wieku, w którym pojawiają się pierwsze symptomy. Kluczowe znaczenie ma tu podkreślenie roli wczesnej diagnostyki oraz wsparcia ze strony rodziny, które odgrywają istotną rolę w codziennym funkcjonowaniu chorych. Autorka omawia też psychospołeczne konsekwencje choroby, podkreślając, jak ograniczenia fizyczne i stereotypy społeczne mogą prowadzić do wykluczenia społecznego omawianej grupy kobiet. Odwołując się do koncepcji autonomii relacyjnej oraz teorii regulacji emocjonalnej, wyraźnie ukazuje, jak wsparcie psychospołeczne może przeciwdziałać poczuciu izolacji. Zwraca również uwagę na to, jak SMA wpływa na zdolność kobiet do samodzielnego funkcjonowania, ich mobilność oraz możliwość uczestnictwa w życiu społecznym, wskazując na wyzwania wynikające z zależności od opiekunów i zachowania poczucia tożsamości. Ważnym elementem rozdziału jest analiza trudności związanych z codziennym dostosowywaniem się do zmieniających się warunków zdrowotnych, co dobitnie pokazuje, jak bardzo życie osób z SMA wymaga ciągłej adaptacji.

Podsumowując, pierwszy rozdział Dysertacji stanowi kompleksowe omówienie rdzeniowego zaniku mięśni, ukazując zarówno medyczne ograniczenia, jak i psychospołeczne wyzwania, z którymi mierzą się chorzy. Przejrzysta prezentacja tego, jak istotne jest wsparcie psychospołeczne w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami, świadczy o wysokiej wartości merytorycznej pracy.

Drugi rozdział rozprawy, zatytułowany *Wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej jako źródło siły do radzenia sobie z ograniczeniami*, w sposób spójny i dogłębny analizuje psychologiczne i społeczne aspekty funkcjonowania osób z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA). Mgr Karolina Gniazdowska prezentuje teoretyczne podstawy wsparcia psychospołecznego, podkreślając jego kluczową rolę w radzeniu sobie z ograniczeniami wynikającymi z przewlekłej choroby. Rozdział otwiera refleksja nad relacją między chorobą a niepełnosprawnością, wskazując na wielowymiarowość obu zjawisk. Autorka skutecznie wykorzystuje interdyscyplinarne podejście, ukazując, jak bariery społeczne związane z

chorobą wpływają na życie jednostki oraz jej relacje z otoczeniem. Szczególnie istotna jest analiza modelu społecznego niepełnosprawności, który uwidacznia, jak zewnętrzne bariery mogą ograniczać udział osób z SMA w życiu społecznym. Płynnie nawiązując do koncepcji autonomii relacyjnej, Doktorantka wyjaśnia, że autonomia to nie pełna niezależność, lecz zdolność do podejmowania decyzji opartych na relacjach z innymi. Podkreśla też, że nawet osoby z ograniczoną samodzielnością mogą zachować kontrolę nad swoim życiem, o ile otrzymują odpowiednie wsparcie.

W dalszej części rozdziału rozwinięty zostaje temat wsparcia psychospołecznego w kontekście chorób przewlekłych. Mgr Karolina Gniazdowska, odwołując się do relacyjnej teorii regulacji emocji, podkreśla, że regulacja emocji jest ściśle związana z relacjami społecznymi. Dzięki wsparciu od rodziny, przyjaciół oraz społeczności internetowych, osoby z SMA są lepiej przygotowane do radzenia sobie z codziennymi trudnościami. Doktorantka omawia różne formy wsparcia – emocjonalne, informacyjne, instrumentalne oraz oceniające – które mają realny wpływ na jakość życia osób z SMA. Wykorzystując psychologię pozytywną i podejście salutogeniczne, Autorka pokazuje, jak wsparcie pomaga rozwijać wewnętrzne zasoby, takie jak odporność psychiczna czy poczucie kontroli, co umożliwia prowadzenie satysfakcjonującego życia, mimo fizycznych ograniczeń.

Podsumowując, drugi rozdział pracy mgr Karoliny Gniazdowskiej wyróżnia się szeroką znajomością literatury oraz umiejętnością łączenia zagadnień w sposób interdyscyplinarny. Praca tworzy solidne teoretyczne podstawy do dalszych analiz empirycznych, bazując na koncepcjach autonomii relacyjnej, regulacji emocji oraz psychologii pozytywnej, co świadczy o wysokim poziomie naukowym i zasługuje na wyróżnienie.

Trzeci rozdział recenzowanej dysertacji *Internet a wsparcie psychospołeczne w chorobie przewlekłej*, w spójny i szczegółowy sposób ukazuje kluczową rolę Internetu w życiu osób z chorobami przewlekłymi, takimi jak SMA. Autorka podkreśla, że współczesne technologie tworzą przestrzeń do wymiany doświadczeń, informacji oraz wzajemnego wsparcia, co jest szczególnie ważne dla osób z ograniczoną mobilnością. Rozdział rozpoczyna się analizą rozwoju Internetu i jego znaczenia dla osób z niepełnosprawnościami, dla których stał się nie tylko źródłem informacji, ale przede wszystkim narzędziem do budowania społeczności i nawiązywania relacji. Autorka zwraca uwagę na specyfikę społeczności internetowych, takich jak forum *Kobiety SMA*, które oferują przestrzeń do dzielenia się doświadczeniami i otrzymywania wsparcia emocjonalnego. Charakterystyczne cechy tych społeczności –

anonimowość, interaktywność i brak bezpośredniego kontaktu – sprzyjają otwartości i pozwalają uczestniczkom na wyrażanie emocji oraz budowanie silnych więzi.

Najważniejszym aspektem rozdziału jest szczegółowa analiza forów internetowych jako grup wsparcia. Mgr Karolina Gniazdowska podkreśla, że specyfika komunikacji online nie tylko ułatwia dzielenie się trudnymi doświadczeniami, ale także pełni funkcję edukacyjną, dostarczając praktycznych porad dotyczących codziennego życia z chorobą. Dzięki temu społeczności internetowe, takie jak *Kobiety SMA*, stają się ważnym miejscem w przeciwdziałaniu izolacji i wykluczeniu społecznemu.

Podsumowując, trzeci rozdział recenzowanej pracy wyraźnie pokazuje, że Internet, a zwłaszcza społeczności internetowe, odgrywają istotną rolę w wsparciu psychospołecznym osób z SMA. Forum *Kobiety SMA* jest miejscem, gdzie uczestniczki mogą otwarcie mówić o swoich problemach, otrzymywać wsparcie emocjonalne oraz praktyczne porady, co nadaje temu rozdziałowi szczególną wartość i zasługuje na wyróżnienie.

Drugą – metodologiczną część pracy stanowi rozdział czwarty zatytułowany *Założenia metodologiczne badań własnych*. Doktorantka prezentuje w nim wyjątkowo przemyślaną koncepcję badań, która świadczy o dojrzałości naukowej Autorki, co czyni pracę szczególnie godną wyróżnienia. Rozdział otwiera uzasadnienie wyboru problematyki badawczej, w którym mgr Karolina Gniazdowska odwołuje się do swoich osobistych doświadczeń jako członkini społeczności *Kobiety SMA*. To bezpośrednie zaangażowanie w życie społeczności pozwoliło Jej na wyjątkowo autentyczne zrozumienie problemów, z jakimi borykają się kobiety z SMA, i motywowało do zbadania, jak aktywność w tej grupie wpływa na ich codzienne życie oraz proces radzenia sobie z chorobą.

Główne pytanie badawcze: 1. *Jakie znaczenie ma wsparcie psychospołeczne udzielane w internetowej społeczności kobiet z SMA dla ich radzenia sobie z chorobą?* stanowi naturalną kontynuację tego osobistego zaangażowania i odzwierciedla głęboką świadomość Doktorantki w zakresie istotności wsparcia psychospołecznego w procesie radzenia sobie z przewlekłymi chorobami. Po prezentacji problemu głównego mgr Karolina Gniazdowska płynnie przechodzi do omówienia teoretycznych podstaw swoich badań. Oparcie pracy na paradygmacie konstruktywistycznym nie jest przypadkowe – Doktorantka wskazuje, że społeczności internetowe, takie jak *Kobiety SMA*, stanowią dynamiczne przestrzenie, w których uczestniczki nie tylko wymieniają doświadczenia, ale też wspólnie budują znaczenia, które pomagają im odnaleźć się w sytuacji choroby. Wybór tego paradygmatu doskonale

koresponduje z celem badania, którym jest zrozumienie znaczenia wsparcia w takich społecznościach.

Strategia jakościowa, którą przyjęła mgr Karolina Gniazdowska, idealnie wpisuje się w specyfikę przedmiotu badań. Skupienie na internetowej społeczności wsparcia kobiet z SMA pozwala na pełniejsze uchwycenie zarówno emocjonalnych, jak i praktycznych aspektów tego wsparcia. Mgr Karolina Gniazdowska szczegółowo omawia swoje szczegółowe problemy badawcze, zadając pytania o rodzaje wsparcia, których kobiety oczekują i które otrzymują, oraz o to, w jaki sposób to wsparcie pomaga im w codziennym funkcjonowaniu i radzeniu sobie z chorobą. Każde z tych pytań jest precyzyjnie powiązane z celem badania, co tworzy spójną całość.

W omawianym rozdziale zostały też zaprezentowane zastosowane metody badawcze, które zostały starannie dobrane do specyfiki badanej społeczności. Netnografia, obserwacja uczestnicząca, analiza treści, ankieta internetowa oraz wywiady pogłębione tworzą kompleksowy zestaw sposobów badania, pozwalających na uchwycenie zarówno subtelnych emocji, jak i praktycznych aspektów życia osób z SMA odbywających się w wirtualnej przestrzeni zamkniętego forum *Kobiety SMA*.

Podsumowując, to jak mgr Karolina Gniazdowska zaplanowała i przeprowadziła swoje badania, świadczy o wyjątkowej rzetelności i dbałości o każdy szczegół, co bez wątpienia zasługuje na wyróżnienie. Przemyślana metodologia, odpowiedzialne podejście do etyki badań oraz umiejętność łączenia teorii z praktyką tworzą solidne fundamenty dla dalszej analizy empirycznej. Doktorantka w sposób klarowny i spójny pokazuje, jak wsparcie psychospołeczne w internetowych społecznościach może znacząco wpływać na życie osób z SMA, co nadaje jej pracy wyjątkową wartość naukową.

Zasadniczy element recenzowanej dysertacji stanowi empiryczny rozdział pt. *Forum internetowe „Kobiety SMA” w świetle przeprowadzonych badań*. Składa się on z dwóch kluczowych segmentów: analizy tematycznej treści wymienianych na forum oraz studiów przypadków, które ukazują osobiste historie uczestniczek. Te dwie sekcje razem dają pełny obraz, jak społeczność internetowa wspiera kobiety z SMA i w jaki sposób to wsparcie wpływa na ich codzienne życie.

W pierwszej części rozdziału mgr Karolina Gniazdowska przedstawia forum *Kobiety SMA*, opisując jego historię, strukturę oraz specyfikę uczestnictwa kobiet z rdzeniowym zanikiem mięśni. Autorka przybliży historię powstania forum, jego cele oraz założenia działania,

podkreślając, że pełni ono wielowymiarową funkcję – od wymiany informacji po wsparcie emocjonalne. Dzięki tej społeczności, uczestniczki mogą korzystać z zasobów innych kobiet, które mają podobne doświadczenia życiowe i zdrowotne, co znacząco wzbogaca ich umiejętności radzenia sobie z chorobą w codziennym życiu. Mgr Karolina Gniazdowska zwraca uwagę na zróżnicowaną aktywność uczestniczek forum. Na podstawie przeprowadzonych ankiet internetowych wyróżnia różne style uczestnictwa – niektóre kobiety są bardzo aktywne, regularnie angażują się w dyskusje, dzieląc się przemyśleniami, radami oraz codziennymi wyzwaniami związanymi z SMA, inne preferują bardziej bierne uczestnictwo, ograniczając się do czytania postów bez aktywnego udziału w dyskusjach. Różnorodność ta, jak wskazuje Doktorantka, wynika z wielu czynników, w tym ze stanu zdrowia, zasobów emocjonalnych oraz możliwości czasowych uczestniczek. Szczególnie interesująca w tym rozdziale jest analiza tematyczna treści zamieszczanych na forum. Mgr Karolina Gniazdowska zidentyfikowała kilka kluczowych tematów, które mają szczególne znaczenie dla kobiet z SMA. Pierwszy z nich to *asystencja osobista*, która stanowi istotny temat w kontekście codziennej opieki i wsparcia, jakie kobiety z SMA otrzymują od swoich opiekunów. W dyskusjach często poruszane są kwestie dotyczące organizacji opieki oraz wyzwań związanych z utrzymaniem niezależności. Kolejnym ważnym tematem jest *hobby, pasje i zdolności*. Doktorantka zwraca uwagę, że uczestniczki forum dzielą się swoimi zainteresowaniami, co pomaga im budować pozytywne aspekty życia mimo fizycznych ograniczeń wynikających z choroby. Forum staje się przestrzenią, gdzie kobiety mogą motywować się nawzajem do rozwijania swoich pasji. *Praca zawodowa* to kolejny temat, który pokazuje determinację kobiet z SMA do utrzymania aktywności zawodowej pomimo barier zdrowotnych. Dyskusje na ten temat ukazują, jak uczestniczki forum radzą sobie z wyzwaniami związanymi z pracą, dostosowując ją do swoich możliwości. Tematy związane z *rehabilitacją i leczeniem* oraz *specjalistami* są również bardzo istotne. Uczestniczki forum często dzielą się doświadczeniami dotyczącymi leczenia, rehabilitacji oraz poszukiwań odpowiednich specjalistów. Wspólne wymienianie się informacjami na temat dostępnych metod terapeutycznych, wizyt lekarskich i specjalistycznej opieki medycznej tworzy ważny element wsparcia praktycznego.

Interesującą częścią pracy są także studia przypadków, które ukazują osobiste historie uczestniczek forum. Studia te pozwalają na głębsze zrozumienie wpływu uczestnictwa w internetowej społeczności na życie kobiet z SMA. Mgr Karolina Gniazdowska analizuje, jakiego rodzaju wsparcia doświadczają uczestniczki forum i jakie zmiany zauważają w swoim

codziennym funkcjonowaniu dzięki udziałowi w społeczności. Przedstawione historie ilustrują, jak forum pomaga kobietom radzić sobie z codziennymi wyzwaniami, budować więzi emocjonalne i przezwyciężać trudności wynikające z choroby.

Podsumowując, piąty rozdział pracy doktorskiej Karoliny Gniazdowskiej jest szczegółową i wnikliwą analizą funkcjonowania forum *Kobiety SMA* jako społeczności internetowej wspierającej kobiety z rdzeniowym zanikiem mięśni. Doktorantka w przemyślany sposób bada treści zamieszczane na forum, ukazując, jakiego rodzaju wsparcia udzielają sobie uczestniczki i jakie korzyści wynikają z uczestnictwa w tej wirtualnej społeczności. Studia przypadków dodatkowo wzbogacają analizę, ukazując indywidualne doświadczenia kobiet oraz to, jak internetowe wsparcie pomaga im w radzeniu sobie z chorobą.

Ostatni rozdział pracy doktorskiej mgr Karoliny Gniazdowskiej, zatytułowany *Podsumowanie i wnioski*, stanowi kluczową część pracy, gdyż syntetyzuje wyniki badań, odnosi je do wcześniej postawionych pytań badawczych oraz formułuje wnioski dotyczące roli internetowej społeczności wsparcia w życiu kobiet z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA). Autorka bardzo dobrze łączy teoretyczne rozważania z wcześniejszych rozdziałów z wynikami badań empirycznych przedstawionymi w piątym rozdziale. Podsumowanie rozpoczyna się omówieniem głównej tezy pracy, która zakłada, że internetowa społeczność wsparcia pełni istotną rolę w życiu kobiet z SMA, pomagając im w codziennym radzeniu sobie z wyzwaniami związanymi z chorobą. Na podstawie przeprowadzonych badań mgr Karolina Gniazdowska wyraźnie wskazuje, że wsparcie oferowane na forum *Kobiety SMA* przyczynia się zarówno do poprawy samopoczucia uczestniczek, jak i ich zdolności do radzenia sobie z codziennymi trudnościami wynikającymi z niepełnosprawności. Autorka szczegółowo opisuje różnorodne formy wsparcia – emocjonalne, informacyjne, praktyczne oraz wymianę doświadczeń – podkreślając, że każda z tych form pełni kluczową rolę, a ich połączenie tworzy przestrzeń, w której kobiety z SMA czują się zrozumiane, wspierane i akceptowane.

W jednym z kluczowych wniosków Doktorantka zauważa, że internetowa społeczność wsparcia, w przeciwieństwie do tradycyjnych form pomocy, oferuje unikalne możliwości. Internet zapewnia dostęp do wsparcia o każdej porze i z dowolnego miejsca, co ma szczególne znaczenie dla kobiet z SMA, które napotykają na liczne bariery w korzystaniu z tradycyjnych form pomocy. Autorka zwraca także uwagę na anonimowość, jaką oferuje forum internetowe, co sprzyja większej otwartości uczestniczek w dzieleniu się trudnymi

doświadczeniami oraz problemami związanymi z relacjami, zdrowiem czy autonomią. Mgr Karolina Gniazdowska podkreśla, że najistotniejsze wsparcie uzyskiwane na forum dotyczy dwóch aspektów: emocjonalnego i praktycznego. Wsparcie emocjonalne umożliwia uczestniczkom poczucie zrozumienia i akceptacji, co jest szczególnie ważne w kontekście poczucia izolacji i samotności, które często towarzyszy przewlekłym chorobom. Z kolei wsparcie praktyczne obejmuje wymianę porad na temat codziennego radzenia sobie z SMA, w tym kwestie dotyczące rehabilitacji, leczenia, asystencji osobistej i organizacji życia. To wsparcie okazuje się bezcenne dla kobiet szukających konkretnych rozwiązań codziennych problemów.

Jednym z ważnych wniosków wyłaniających się z badań jest pozytywny wpływ uczestnictwa w internetowej społeczności wsparcia na samopoczucie i jakość życia kobiet z SMA. Regularna aktywność na forum przyczynia się do poprawy stanu emocjonalnego uczestniczek oraz motywuje je do podejmowania działań związanych z zarządzaniem swoją chorobą. Forum staje się dla wielu kobiet *kołem ratunkowym*, które pomaga im przetrwać najtrudniejsze momenty związane z postępem choroby, oferując pocieszenie i wsparcie w chwilach bezsilności czy frustracji.

Kolejnym istotnym wnioskiem jest zmiana postrzegania siebie oraz choroby przez uczestniczki forum. Dzięki wsparciu innych kobiet, uczestniczki uczą się lepiej radzić sobie z akceptacją swoich ograniczeń i z poczuciem straty, wynikającym z postępującej choroby. Społeczność internetowa pomaga im przekształcić negatywne emocje w pozytywne działania, co wpływa na ich większą pewność siebie i poprawę jakości życia.

W ostatniej części rozdziału mgr Karolina Gniazdowska formułuje rekomendacje dla osób zajmujących się wsparciem osób z SMA i innych przewlekle chorych. Doktorantka sugeruje, że internetowe społeczności wsparcia mogą stanowić cenne narzędzie w systemach opieki zdrowotnej i społecznej i powinny być bardziej aktywnie wspierane i promowane. Proponuje również, aby organizacje zajmujące się wsparciem osób z niepełnosprawnościami angażowały się w tworzenie i moderowanie takich społeczności, aby zapewnić jak najwyższą jakość wsparcia.

Podsumowując, ostatni rozdział pracy mgr Karoliny Gniazdowskiej oferuje kompleksową syntezę wyników badań dotyczących roli internetowej społeczności wsparcia w życiu kobiet z SMA. Autorka klarownie ukazuje znaczenie emocjonalnego i praktycznego wsparcia oraz jego pozytywny wpływ na samopoczucie, postrzeganie siebie i jakość życia uczestniczek

forum. Wnioski te mają istotne implikacje dla praktyki wspierania osób z przewlekłymi chorobami, sugerując, że Internet może być potężnym narzędziem w budowaniu sieci wsparcia.

Podsumowanie

Praca doktorska mgr Karoliny Gniazdowskiej zasługuje na wyróżnienie dzięki swoim wyjątkowym walorom merytorycznym, metodologicznym, empirycznym oraz praktycznym. Część teoretyczna pracy jest nie tylko szeroko zakrojona, ale również dogłębnie przemyślana, co ma kluczowe znaczenie dla zrozumienia zagadnień związanych z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA). Autorka precyzyjnie ukazuje złożoność wyzwań, z którymi mierzą się osoby dotknięte SMA, podkreślając nie tylko aspekty medyczne, ale także psychospołeczne i funkcjonalne. Dzięki temu, część teoretyczna stanowi solidną podstawę dla części badawczej i nadaje pracy dużą wartość poznawczą. Równie dobrze opracowana została koncepcja badawcza, która bazuje na właściwie dobranych perspektywach teoretycznych, takich jak autonomia relacyjna czy teoria regulacji emocji. Wybór konstruktywistycznego paradygmatu, przy jednoczesnym zrozumieniu założeń ontologicznych i epistemologicznych, nadaje pracy solidny fundament metodologiczny. Strategia badań jakościowych, z wykorzystaniem netnografii oraz wywiadów pogłębionych, jest idealnie dopasowana do specyfiki internetowej społeczności wsparcia, jaką jest forum *Kobiety SMA*. Trafne dobranie i wykorzystanie analiz treści i studiów przypadków pozwoliło Doktorantce na dogłębną analizę materiału empirycznego. Wysoka jakość interpretacji wyników umożliwiła wyciągnięcie interesujących i znaczących wniosków, które mają istotne implikacje zarówno dla teorii, jak i praktyki pedagogiki specjalnej. Praca wprowadza nowe spojrzenie na rolę internetowych społeczności wsparcia w życiu osób z niepełnosprawnościami, co jest cennym wkładem w rozwój tej dyscypliny.

Język pracy jest klarowny, poprawny i zrozumiały, co czyni ją przystępną nie tylko dla specjalistów, ale również dla szerokiego grona odbiorców. Wyniki badania mogą być wykorzystane nie tylko przez badaczy, ale także przez osoby zajmujące się wsparciem osób z niepełnosprawnościami, środowiska zajmujące się rehabilitacją, leczeniem, pomocą społeczną itd. oraz organizacje pozarządowe.

W mojej ocenie, praca powinna zostać opublikowana, aby mogła służyć jako źródło wiedzy dla różnych grup zawodowych i badaczy.

KONKLUZJA

Na podstawie sformułowanych wyżej ocen stwierdzam, że praca mgr Karoliny Gniazdowskiej spełnia kryteria określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.), które są stawiane pracom doktorskim. Praca ta nie tylko prezentuje oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, ale także stanowi znaczący wkład w rozwój nauk społecznych. W związku z tym rekomenduję ją do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Biorąc pod uwagę wysoki poziom zarówno w zakresie teoretycznym, metodologicznym, jak i empirycznym, uważam, że praca zasługuje na wyróżnienie. W związku z tym składam wniosek do Rady Dziedziny Nauk Społecznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o wyróżnienie tej pracy.

Teresa Ziolkowska